

ДИМИТЪРЪ ГЮЗЕЛЕВЪ

ПЪРВИТЪ  
ЛЪЧИ  
НА  
СВОБОДАТА



СКОПИЕ 1941

На г. Васил Бучков  
и чай-добрѣ мушова  
24-VII-941 Скопје *Гюзелев*

**ДИМИТЪРЪ ГЮЗЕЛЕВЪ**

**ПЪРВИТЪ  
ЛЪЧИ  
НА  
СВОБОДАТА**



СКОПИЕ 1941

Печатница „Крайничанецъ“ А. Д. – Скопие

## АПОСТОЛСТВО НА ДЪРЖАВНАТА ИДЕЯ

Българският народ бѣше раздѣленъ, терзанъ, разпѣванъ на кръстъ презъ своята бурна история. За това вѣковниятъ му стремежъ е билъ винаги обединението. Днесъ този великъ нашъ идеалъ се осъществява. Трѣбва ли да мислимъ, че съ териториалното обединение на всички българи е свършенъ процеса на вътрешното национално, духовно и държавно обединение и вътрешното сцѣпление на народа ни?

Следъ обединението на италианския народъ, великиятъ тѣхенъ държавникъ Кавуръ каза: „Създадохме Италия, сега трѣбва да създадемъ италианци“. Съ сжщата върховна мисълъ бѣ обзетъ и нашия великъ царъ Симеонъ, когато привърши териториалното обединение на всички антски словени въ една велика България. За да извърши вътрешното национално и духовно обединение на цѣлия народъ, за да създаде българска нация, той, по внушение на св. Климентъ Охридски, свика прочутия съборъ презъ 893 година, където бѣ решено: да се въведе словенското богослужение въ църквите вмѣсто грѣцкото, да се премахнатъ грѣцкитѣ свещеници и да се замѣнятъ съ словенски отъ школата на Климента и да се въведе словенския езикъ на Кирила за книжовенъ езикъ на цѣлата страна. Безъ този държавнически актъ, безъ идеитѣ на Кириловото национално християнство, безъ националния езикъ и национална литургия, нѣмаше да се създаде единна нация отъ Охридъ до Добруджа.

Безъ тази идейна и духовна кохезия на всички българи, не можеше да се наложи името българинъ като изразъ на едно вътрешно обединение на народа. Така очертано вътрешното и външно единство на българската нация, тя може да устои презъ мрачното робство, за да може да възкръсне презъ време на нашето възраждане чрезъ тържеството на сжщитѣ духовни начала. Чрезъ Екзархията ние имахме, както и нѣмцитѣ, единство на нацията отъ Добруджа до Бѣло море, преди тя да бжде териториално въ една свободна държава.

Но сега, когато имаме и териториално и национално единство на всички обединени българи, чрезъ коя именно идея ще можемъ да преодолѣемъ всички мжчнотиѣ? Чрезъ коя идея ще възвестимъ тържеството на българския гений, който чака да въплѣти въ дѣла своята, досега скривана творческа енергия?

Идеята за държавата е днесъ най-върховната идея, която трѣбва да създаде свои нови апостоли. Държавата, преди всичко и надъ всичко, трѣбва да бжде лозунга на всѣко национално възклицание. Пропити съ държавническо апостолство, нейнитѣ пионери ще могатъ да въздигнатъ държавата като величественъ култъ, предъ който всички други грижи трѣбва да се пренебрегнатъ. Ние сме били земя на апостолитѣ на словенското християнство — Кирилъ и Методий — апостоли на българската култура и просвѣта — св. Климентъ, апостоли на социалната правда — попъ Богомилъ. Затова трѣбва да се възвърне държавническиятъ духъ и желѣзната дисциплина на нашитѣ ханове, за да се фанатизира народа чрезъ идеята за държавата. Следъ военното господство, трѣбва да дойде съзнанието и чувството за държавничество, като една виша идея. Нека се подредимъ и станемъ апостоли на държавната идея, за да можемъ да преодолѣемъ по-скооро пораженствата, чуждопоклонството и разе-

динението. Ние македонските българи, които живяхме вънъ отъ своята държава, днесъ първи ще застанемъ на фронта на държавата, за да можемъ, своитѣ горѣщи чувства къмъ нея, да въплѣтимъ въ творчество. Единъ смѣлъ и гордъ народъ като нашиятъ, ще съумѣе да се наложи въ този така важенъ исторически моментъ само чрезъ тържеството на идеята за държавата.

Печатано въ в. »Дневникъ», 23-VII-1941 г.